

Massaindustrin sågar av sin egen gren

Sveriges mest polariserade arbetsplats torde vara SLU:s skogsforskningsenhet i Umeå, en plats där kollegor t.o.m. slutat hälsa på varandra. Varför då? När anslagen till forskning började krympa så ökade beroendet av bidrag från sponsorer, t.ex. massaindustrin. Massaindustrin är enbart intresserade av mängden råvara, vilket är den faktor som lönsamheten bygger på. Inte av virkets kvalitet, t.ex. träets hårdhet eller frånvaron av kvistar. Sedan mer än 50 år tillbaka är det enbart skogsbrukmetoden Trakthyggesbruk som lärs ut vid landets jägmästareutbildningar, d.v.s. en trädgeneration i taget planteras, gallras och slutavverkas efter knappt 100 år, varefter mosstöcket rivs bort (markberedning) därför att forskarna tror att detta är bra för de nya trädplantor som skall växa upp. En viktig faktor som skogsforskningen bortsett ifrån är mikroorganismernas roll i skogens ekosystem. Mykorrhizasvampar (kantareller, soppar etc.) skulle man kunna kalla skogens bankirer. Dessa förser trädet med kväve, fosfor och kalium som bakterier lösgjort från berg och växtdelar och styr trädets tillväxt under hela dess liv. I gengäld levererar trädet socker till mykorrhizasvampen via fotosyntesen. 10 % av sockret nyttjas av trädets själv för tillväxt medan 60 % går ned i jorden till svampen. Detta gör att ett litet träd försöker nå ljuset och satsar mycket på stamtillväxt medan ett fullstort träd hellre ägnar sig åt produktion av kottar. Eftersom mykorrhizasvamparnas hyftrådar växer i ytskiktet så innebär markberedningen att miltals med svamphyfer slits sönder av beredningsmaskinerna med den direkta följden att nästa trädgeneration kommer att växa sämre. I alternativet, Kontinuitetsskogsbruk, samsas flera trädgenerationer om utrymmet och bara de största träden skördas ungefär vart 25:e år. Men denna metod ogillas av såväl Skogsstyrelsen som massaindustrin eftersom den inte anses tillräckligt lönsam i vårt skogsbrukslandskap präglad av stordrift.

Håkan Nihlman

Ordförande Håbo Naturskyddsförening